

29 Mart'16

T.C. CUMHURBAŞKANI SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN VE BERABERİNDEKİ İŐ İNSANLARI HEYETİNİN FİLDİŐ SAHİLİ, GANA, NİJERYA VE GİNE ZİYARETİ

[Sonuç Raporu]

(28 Şubat - 4 Mart 2016)

T.C. CUMHURBAŞKANI SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN VE BERABERİNDEKİ İŞ İNSANLARI HEYETİNİN FİLDİŞİ SAHİLİ, GANA, NİJERYA VE GİNE ZİYARETİ 28 ŞUBAT-4 MART 2016

Sonuç Raporu:

(Fildişi Sahili-Türkiye İş Forumu, 29 Şubat 2016)

Fildişi Sahili- Türkiye İş Forumu, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Fildişi Sahili Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Alassane Ouattara, Fildişi Sahili Cumhuriyeti Başbakanı Daniel Kablan Duncan, T.C. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan'ın katılımları ile DEİK ve Fildişi Sahili Yatırım Ajansı (CEPIC) işbirliğinde, 29 Şubat 2016 tarihinde Fildişi Sahili'nin finansal başkenti Abidjan'da gerçekleşti.

Türkiye ve Fildişi Sahili iş dünyası temsilcilerinden oluşan yaklaşık 350 kişinin katıldığı İş Forumu'nda, protokol konuşmaları ve Fildişi Sahili'ne ilişkin ticari ve yatırım fırsatları, kamu-özel sektör projeleri (PPP) hakkında sunumlar gerçekleştirildi. Ardından, 207 Fildişi Sahilli firma ile 76 Türk firması arasında enerji, tarım, altyapı, inşaat, finans ve tekstil alanlarında ikili iş görüşmeleri yapıldı.

Forum esnasında gerçekleştirilen sunumlara <http://www.deik.org.tr/Contents/FileAction/6815> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Protokol Konuşmaları

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan açılış konuşmalarında, birçok Türk şirketinin Fildişi Sahili'nde yatırım yapmak için çalışmalarına başladığını ve iki ülke arasındaki ticari işbirliğinin bu ziyaret ile daha ileri noktalara taşınmasını beklediklerini söyledi. Bunun için, 2015 yılında kurulan DEİK Türkiye-Fildişi Sahili İş Konseyi'ne işlerlik kazandırılmasının altını çizen Vardan, aralarında iki ülke ticaretinin önündeki engellerin kaldırılması ve taraflar arasında teknoloji ve bilgi transferini kolaylaştıracak ortak bir mekanizmanın kurulmasını da içeren kararların, İş Forumu kapsamında alındığını belirtti.

Fildişi Sahili İşletmeleri Genel Konfederasyonu Başkanı Jean Kacou Diagou, 2014 yılında 331 milyon ABD Doları olan ticaret hacminin %17 oranında artarak 2015 yılında 390 milyon ABD Dolarına ulaştığını fakat bu rakamın yeterli olmadığını, 2020 yılına kadar iki ülke arasında 1 milyar ABD dolarlık ticaret hacmine ulaşılması için gerekli çalışmaların yapılacağını bildirdi. Sektörler arası ve kamu-özel işbirliği konularında iki ülke arasında daha yakın işbirliği gerektiğini vurguladı.

Fildişi Sahili Cumhuriyeti Başbakanı Daniel Kablan Duncan, Forumun kapanışında yaptığı konuşmada, ikili ticaretin geliştirilmesi için kurumsal yapıların önemine dikkat çekerken, Fildişi Sahili'nin 2020 yılı hedeflerine ulaşmasında Türkiye'nin önemli bir yere sahip olduğunu dile getirdi. İki ülke arasındaki işbirliğinin sadece ekonomi alanı ile sınırlı olmadığını belirten Başbakan Duncan, kurulacak mekanizmalar ile taraflar arasında bilgi ve teknoloji transferinin sağlanması için çalışmaların devam edeceğini sözlerine ekledi.

Fildişi Sahili Genel Ekonomik Durum

Fildişi Sahili dış ticaret fazlası veren bir ülkedir. 2014 yılında Fildişi Sahili'nin ihracatı 9,7 milyar dolar, ithalatı ise 7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Her yıl dış ticaret fazlası veren Fildişi Sahili'nin 2014 yılı dış ticaret fazlası 2,7 milyar dolar olmuştur.

Fildişi Sahili'nin ekonomisi büyük ölçüde tarıma ve buna bağlı faaliyetlere dayalıdır. Bunun dışında doğalgaz rezervleri ve maden açısından zengindir. Altın üretimi yılda ortalama 1,5 tonu bulmaktadır. Ayrıca, demir, nikel, manganez, boksit, bakır, uranyum gibi çeşitli maden kaynaklarına sahiptir.

demir, nikel, manganez, boksit, bakır, uranyum gibi çeşitli maden kaynaklarına sahiptir.

Fildişi Sahili'nin başlıca ihracat ürünü kakaodur. Kakao ve kakao ürünleri ihracatı 2014 yılında 5,2 milyar dolara yaklaşmıştır. Fildişi Sahili kakao ihracatında dünyada 1. sırada yer almaktadır. Dünya kakao üretiminin %42'sini gerçekleştirmektedir. Fildişi Sahili'nin ihraç ettiği diğer ürünler ise kahve, palm yağı, kauçuk, muz, hindistancevizi, balık, pamuk, kahve ağaç ürünleridir. Fildişi Sahili'nin en çok ithal ettiği ürünler ise ham petrol ve yüzer araçlardır. Pirinç, balık, otomobil, ilaç, buğday, petrol yağları, çimento ve telefon cihazlarıdır.

Fildişi Sahili ECOWAS Gümrük Birliği üyesi olup, Batı Afrika ekonomisinin başlıca lokomotiflerinden biridir. Fildişi Sahili, ECOWAS mal ticaretinin %10'unu gerçekleştirmektedir.

2020 yılına kadar 49.2 milyar ABD Dolarlık bir yatırım öngörülmektedir ve toplam yatırımın %62.4'ü devlet tarafından gerçekleştirilecektir. Fildişi Sahili'nde en çok yatırım alan sektörler altyapı, konut, sağlık, ulaştırma ve enerjidir. Fildişi Sahili, tüm yabancı yatırımcıları teşvik etmekle birlikte Fransız ve Çinli şirketlerin ülke ekonomisinde kilit sektörlerde yer aldığı görülmektedir. (Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı)

Fildişi Sahili'nin Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2003	5.326	3.278	8.605	2.048
2004	6.578	4.714	11.293	1.864
2005	7.247	5.864	13.112	1.382
2006	8.147	5.820	13.968	2.327
2007	8.067	6.683	14.750	1.384
2008	9.778	7.883	17.662	1.895
2009	10.280	6.959	17.240	3.320
2010	10.283	7.849	18.132	2.434
2011	11.049	6.719	17.769	4.329
2012	10.860	9.769	20.629	1.091
2013	12.083	12.482	24.565	-399
2014*	9.775	7.071	16.846	2.704

Kaynak: ITC Trade Map

Türkiye-Fildişi Sahili Ticari İlişkileri

Genel duruma bakıldığında zaman, Türkiye'nin Fildişi Sahili'ne ihracatı son 10 yılda istikrarlı bir şekilde artarak 2015 yılında 115,7 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. Türkiye'nin Fildişi Sahili'nden ithalatı ise 2015 yılında 274,3 milyon ABD Doları olmuştur. 2015 yılındaki toplam ticaret hacmi 390 milyon ABD Doları olup, Türkiye 158 milyon ABD doları dış ticaret açığı vermiştir.

Fildişi Sahili'ne ihracatımızdaki başlıca ürünler, çimento, hijyenik ürünler, maya, demir veya çelikten basınçlı kaplar, demir çelik profil, beyaz eşya, makarna, mobilya, maden işleme makineleri, demir veya çelikten yassı ürünler, bisküvi, plastik levha, akrilik polimerler, çözgü tipi örme kumaş, plastik ambalaj, elektrik kontrol panoları, römork, traktör ve dış lastiklerdir.

Fildişi Sahili'ne ithalatımızın büyük bir kısmını ise kakao ürünleri oluşturmaktadır. Fildişi Sahili'nden ithal ettiğimiz diğer başlıca ürünler, kauçuk, pamuk ve ağaç ürünleridir. (Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı)

200.000'i Abidjan'da olmak üzere ülke genelinde toplamda 400.000 adet konut açığı mevcuttur. Sosyal konut inşaatı ve enerji santral ihalelerine Türk inşaat firmalarının katılması önemli bir fırsattır. Bunun dışında, madencilik sektöründe de Türk firmaları için potansiyeller mevcuttur.

Türkiye-Fildişi Sahili Dış Ticaret Değerleri (1000 ABD Doları)

	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2002	15.590	29.767	45.357	-14.177
2003	14.025	43.687	57.712	-29.662
2004	14.296	61.336	75.632	-47.040
2005	26.601	33.063	59.664	-6.462
2006	29.853	43.975	73.828	-14.122
2007	32.322	86.016	118.338	-53.694
2008	39.436	118.257	157.693	-78.821
2009	59.676	90.843	150.519	-31.167
2010	47.924	97.215	145.139	-49.291
2011	65.759	138.920	204.679	-73.161
2012	76.563	121.289	197.851	-44.726
2013	85.349	132.039	217.388	-46.690
2014	93.170	238.711	331.881	-145.541
2015	115.739	274.350	390.089	-158.611
2016 (Ocak)	7.853	28.197	36.051	-20.344

Kaynak:TÜİK

Faydalı Adresler

T.C. Abidjan Büyükelçiliđi

E: ambassade.abidjan@mfa.gov.tr | T: +225 20 25 51 10 | F: +225 20 25 51 11

T.C. Abidjan Ticaret Müşavirliđi

E: abidjan@ekonomi.gov.tr | T: +225 20 25 51 18 | F: +225 20 25 51 11

Fildişi Sahili Ticaret ve Sanayi Odası (CCI-CI)

E: info@cci.ci | W: www.cci.ci | T: +225 20 33 16 00 | F: +225 20 30 43 42

Fildişi Sahili İşverenler Genel Konfederasyonu (CGECI)

E: cgeci@cgeci.org | W: www.cgeci.org | T: +225 20 30 08 20 | F: +225 20 22 28 25

Fildişi Sahili Yatırım Ajansı (CEPICI)

E: guillaume.kety2@gmail.com | W: www.cepici.gouv.ci | T: +225 20 31 14 00 | F: +225 20 31 14 09

(Gana-Türkiye İş Forumu, 1 Mart 2016)

Gana-Türkiye İş Forumu, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Gana Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı John Dramani Mahama, T.C. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, Gana Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Nana Dr. Appiagtei Dankawoso'nun katılımları ile DEİK ve Gana Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde, 1 Mart 2016 tarihinde Gana'nın başkenti Akra'da gerçekleşti.

İş Forumu'ndan hemen önce, Ganalı ve Türk firmalar arasında ikili iş görüşmeleri yapıldı. İş görüşmelerinin

ardından Ganalı ve Türk iş dünyası temsilcilerinden oluşan yaklaşık 400 kişinin katıldığı İş Forumu'nda, protokol konuşmaları ve Gana'ya ilişkin ticari ve yatırım fırsatlarını anlatan sunumlar gerçekleştirildi. Forum sonunda DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ile Gana Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı (GCCO) Başkanı Nana Dr. Appiagtei Dankawoso arasında "Türkiye-Gana İş Konseyi Mutabakat Zaptı" imzalandı.

Forum esnasında gerçekleştirilen sunumlara <http://www.deik.org.tr/Contents/FileAction/6818> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Protokol Konuşmaları

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan açılış konuşmalarında, halihazırda Gana'da 2.600 Türk yatırımcının bulunduğunu ifade ederken, Türkiye'nin ulaştığı ekonomik gelişmişlik seviyesinde, bu rakamın çok daha ileriye götürülmesi gerektiğini söyledi. Gana ve çevre ülkelerin ihtiyaçlarına yönelik yatırımları yapmaya istekli olduklarını ifade eden Başkan Vardan, DEİK bünyesindeki 130 İş Konseyi ile Türkiye'nin dış ticaretini artırma gayreti içerisinde olduklarını belirtti.

T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, uluslararası kuruluşlar nezdinde ve ikili ilişkilerde Gana ile daha yakın işbirliği kurma arzusunda olduklarını; Gana ile siyasi, sosyal ve kültürel açıdan daha yakın bir işbirliği kurabilmek için öncelikle ekonomik bağların güçlenmesi gerektiğini ifade etti. 2005 yılında başlatılan Afrika Açılımı ile iki ülke arasındaki ticaret hacminin 27 milyon dolardan, 400 milyon dolara çıktığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2020 yılında hedefi, 1 milyar dolar olarak açıkladı. Bu çerçevede ziyaret kapsamında, Gana ile 4 yeni

anlaşmanın imzalandığını vurgulayan Erdoğan, Türk iş dünyasından imzalanan bu anlaşmaları takip etmesini ve netice almasını istedi. Türkiye'nin Afrika Açılım siyasetini hiç bir zaman tek taraflı bir siyaset olarak görmediklerini ifade eden Cumhurbaşkanı, Afrika ile 'kazan-kazan' prensibine dayalı işbirliğinin artırılması gerektiğini kaydetti. Bu çerçevede Gana ile Türkiye arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması'nın süratle imzalanması gerektiğini de ifade eden Erdoğan, enerjiden tarıma, ulaşımdan madencilığe kadar her türlü sektörde, Gana ile Türkiye arasındaki işbirliğinin artırılması gerektiğini vurguladı.

Gana Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı John Dramani Mahama ise Forum'un kapanış bölümünde yaptığı konuşmada, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2020 yılına kadar Gana ile Türkiye arasındaki ticaret hacmini 1 milyar ABD doları çıkarma hedefini desteklediğini; ziyaret kapsamında imzalanan anlaşmaların, bu hedefin yerine getirilmesine katkı sağlayacağını dile getirdi. Türkiye ile Gana arasında serbest ticaret bölgeleri ve hafif imalat sanayi alanlarında işbirliğine açık olduklarını da belirten Gana Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Mahama, ziyaretlerinden dolayı Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür etti.

Gana Genel Ekonomik Durum

Gana'nın GSYİH'sı son yıllarda önemli gelişme göstermiştir. 2010 yılında %7,7 oranında gerçekleşen GSYİH 2011 yılında ise %14,4 gibi rekor düzeyde gerçekleşmiştir.

Uluslararası Ticaret Merkezi'nin(ITC) verilerine göre Gana'nın toplam ihracatı 2014 yılında 11,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ihracatın %33,7'sini ham petrol ve petrol yağları, %24,8'ini kakao ve ürünleri, %20,1'ini de altın ihracatı oluşturmuştur. Bu üç ürün grubunun toplam ihracattaki payı %78,6'dır.

Gana Dış Ticaret (milyon \$)

	2010	2011	2012	2013	2014
İhracat	8.057.141	12.602.676	15.761.184	12.643.899	11.856.074
İthalat	5.233.390	18.146.653	13.578.113	12.787.233	13.547.562
Hacim	13.290.531	30.749.329	29.339.297	25.431.132	25.403.636
Denge	2.823.751	-5.543.977	2.183.071	-143.334	-1.691.488

Kaynak: ITC Trade Map

Gana'da tarım sektörü, ekonominin temel sektörü olup, tarımın GSYİH'ya katkısı %35 civarındadır. Ülkede ekonomik anlamda en önemli tarımsal ürün kakaodur. Tarımsal ürünler içerisinde kakaoyu ormanlık ürünleri, sebzeler, deniz ürünleri ve ananas takip etmektedir.

Hizmetler sektörü GSYİH'dan %30 civarında pay almakta, sanayinin GSYİH'ya katkısı %25, sanayi sektörü içinde değerlendirilen madencilik ve petrol sektörünün ise %10 düzeyindedir. Hizmetler sektörü GSYİH'nın %30'unu oluşturmaktadır. Hizmetler sektöründe en büyük alt sektör hükümetçe sağlanan hizmetlerle bankacılık faaliyetleridir. Bunu turizm, perakendecilik, restoran ve otel işletmeciliği izlemektedir. Telekomünikasyon hizmetleri sektörü içerisinde gittikçe önem kazanmaya başlamıştır.

Sanayi sektörleri içerisinde de gıda işleme sanayi, içecekler, tütün sanayi, tekstil, hazır giyim, ayakkabı, kereste, kimya ve kozmetik sanayi ile alüminyum sanayi ve çelik sanayi ülkede başlıca kurulu sanayiler olup, en önemli yeri tutmaktadırlar. Bu sanayilerin tamamı başlangıçta devletçe kurulmuş olmakla beraber bugün çoğunlukla özelleştirilmişlerdir. GSYİH'ya katkısı %5-6 seviyesinde olan madencilik sektöründe en önemli faaliyet alanını altın madenciliği oluşturmaktadır. (Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı)

Türkiye-Gana Ticari İlişkileri

Türkiye ile Gana arasındaki dış ticarete ilişkin istatistiki veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İhracatımızda önem taşıyan başlıca ürünler buğday unu, izole tel ve kablolar, petrol yağları, dondurulmuş balıklar, çimento, makarna ve kireçtir. İthalatımızda ise en önemli ürünler kakao ve kakao ürünleri ile altındır. Bu iki ürün Gana'dan olan ithalatımızın %95'inden fazlasını oluşturmaktadır. (Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı)

Türkiye-Gana Dış Ticaret Değerleri (1000 ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2000	12.796	27.958	40.754	-15.162
2001	17.736	35.578	53.314	-17.842
2002	22.658	39.224	61.882	-16.566
2003	36.867	95.208	132.075	-58.341
2004	31.779	80.601	112.380	-48.822
2005	31.601	73.207	104.809	-41.606
2006	32.965	57.468	90.434	-24.502
2007	84.126	41.060	125.187	43.065
2008	100.386	46.453	146.839	53.933
2009	72.851	102.095	174.946	-29.244
2010	96.477	194.358	290.835	-97.881
2011	220.442	292.273	512.715	-71.831
2012	223.502	303.476	526.978	-79.974
2013	180.112	202.209	382.321	-22.097
2014	175.355	157.925	333.279	17.430
2015	230.603	168.907	399.510	61.696

Kaynak: TÜİK

Faydalı Adresler

T.C. Akra Büyükelçiliđi

E: embassy.accra@mfa.gov.tr | T: +233 302 218 180

T.C. Akra Ticaret Müşavirliđi

E: akra@ekonomi.gov.tr | T: + 233 302 218 180

Gana Ticaret ve Sanayi Odası

E: info@ghanachamber.org | W: www.ghanachamber.org
T: +233 302 662860 | F: +233 302 662866

(Nijerya-Türkiye İş Forumu, 2 Mart 2016)

Nijerya-Türkiye İş Forumu, T.C. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, Nijerya Federal Cumhuriyeti Ticaret ve Yatırım Bakanı Okechukwu Enelema, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, Nijerya Ticaret Sanayi Madenler ve Tarım Odaları Birliği (NACCIMA) Başkanı Chief Bassey Edem'in katılımları ile DEİK ve NACCIMA işbirliğinde, 2 Mart 2016 tarihinde Nijerya'nın başkenti Abuja'da gerçekleşti.

Türk ve Nijeryalı iş dünyası temsilcilerinden oluşan yaklaşık 200 kişinin katıldığı İş Forumu'nda, protokol konuşmaları ve Nijerya'ya ilişkin ticari ve yatırım fırsatları hakkında sunular gerçekleştirildi. Ardından, Nijeryalı ve Türk firmalar arasında ikili iş görüşmeleri yapıldı.

İkili iş görüşmelerinin akabinde T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, T.C. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, T.C. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı ve T.C. Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ve DEİK iş heyetinin katılımlarıyla bir sohbet toplantısı düzenlendi. Toplantı sırasında firmalarımız ilgili ülkelerde yaşadıkları sorunları ve beklentileri Cumhurbaşkanı Erdoğan ile paylaştı.

Forum esnasında gerçekleştirilen sunumlara <http://www.deik.org.tr/Contents/FileAction/6819> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Protokol Konuşmaları

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan Forumun açılış oturumunda yaptığı konuşmada, Birleşmiş Milletler Nüfus Projeksiyonlarına göre, 2050 yılında dünyanın en kalabalık üçüncü ülkesi olması beklenen Nijerya'nın kalkınma potansiyeli ve coğrafi konumu ile Batı Afrika'da kalıcı barışın ve kalkınmanın anahtar role sahip ülkesi olduğunu söyledi. Nijerya'nın DEİK üyelerinin yakın radarında yer aldığını belirten Başkan Vardan, 2020 yılında dünyanın en büyük 20 ekonomisi arasına girme hedefini benimseyen Nijerya'ya, sanayi ürünleri, inşaat, enerji ve ulaştırma başta olmak üzere tüm sektörlerde her türlü desteği vermeye hazır olduklarını belirtti.

Nijerya Federal Cumhuriyeti Ticaret ve Yatırım Bakanı Okechukwu Enelema ise, diplomatik olarak iki ülke arasında ilişkilerin artması neticesinde ticari ilişkilerin de artacağını ifade etti ve başta inşaat, müteahhitlik ve savunma sanayileri olmak üzere, birçok alanda Nijerya-Türkiye ticaret potansiyelinin artırılması, iki ülke arasında sinerji oluşturulması gerektiğini sözlerine ekledi.

Nijerya-Türkiye İş Forumu'nda konuşan Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, 200 milyon nüfuslu Nijerya ile 80 milyon nüfuslu Türkiye arasındaki işbirliğinin daha ileri noktalara taşınması gerektiğini; bu çerçevede ilk adım olarak Nijerya ve Türkiye arasında ticaretin ve yatırımların artırılmasına yönelik 4 anlaşmanın imzalandığını vurguladı. Afrika nüfusunun beşte birini barındıran Nijerya'ya yapılacak her türlü yatırımın

Afrika kıtasına yapılacağı anlamına geleceğini belirten Bakan Elitaş, sağlık sektöründe iki ülke arasında önemli bir ticaret potansiyeli bulunduğunu dile getirdi. Nijerya'nın hava taşımacılığında bölgenin merkezi konumuna gelmesiyle, bu alandaki işbirliğinin de önemli olacağını ifade eden Bakan Elitaş, İş Forumuna katılan iş insanlarına var olan ortaklıkların kuvvetlendirilmesi ve yeni ortaklıkların kurulması çağrısında bulundu.

Nijerya Genel Ekonomik Durum

Afrika kıtasının en büyük ekonomisi olan Nijerya, dış ticaret fazlası veren bir ülke konumundadır. Bu durum genel olarak petrol ihracatı ve artan petrol fiyatları ile ilgilidir. Uluslararası Ticaret Merkezi'nin verilerine göre Nijerya'da ihracatın %75-90'ını petrol ve doğalgaz ihracatı oluşturmaktadır. Nijerya'nın 2014 yılı petrol ve doğalgaz ihracatı toplam ihracatının yaklaşık %97'sini oluşturmuştur. Nijerya'nın petrol ve doğalgaz dışında en önemli ihraç kalemi ise kakaodur. Bunların dışında kereste, yağlı tohumlar, bakır hurda ve döküntüleri, kauçuk ile hayvan derileri Nijerya'nın ihracatında az da olsa önem taşıyan diğer ürünlerdir. Nijerya'nın ithalatında ise petrol yağları, otomobiller, buğday, ilaçlar, demir çelik ürünleri, motosikletler, pirinç ve dondurulmuş balıklar önemli yeri tutmaktadır.

Nijerya ekonomisinde, petrol sektörünün yanı sıra büyük ölçüde gelenekselliğini koruyan tarım sektörü ile sınırlı düzeyde gelişmiş imalat sanayi mevcuttur. Bağımsızlığın kazanıldığı 1960 yılından 1970 yılına kadar tarım sektörü, ülkenin ihracat gelirlerinin ana kaynağını oluşturmuş ve GSYİH'nin %60'ından fazlasını oluşturmuştur. 1970'li yıllardan itibaren petrol sektöründe yaşanan hızlı gelişim, büyümenin de en önemli kaynağı olmuştur. *(Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı)*

Nijerya Dış Ticareti (milyar \$)

	2012	2013	2014	2015	2016öngörü
İhracat	143,151	90,554	93,616	65,3	73,3
İthalat	35,873	44,598	51,629	58,1	57,7
Hacim	179,024	135,152	145,245	123,4	131,0
Denge	107,278	45,956	41,987	7,2	15,6

Kaynak: ITC Trade Map

Türkiye-Nijerya Ticari İlişkileri

Nijerya ile olan dış ticaretimiz son yıllarda genel olarak gittikçe gelişme göstermekle birlikte dış ticaret dengesi sürekli olarak Nijerya lehine fazlalık vermektedir. Ticari ilişkilere ait veriler aşağıda tabloda yer almaktadır.

2014 yılında Nijerya'ya gerçekleşen 440 milyon dolarlık ihracatımızın yaklaşık %20'sini demir çelik ürünleri ihracatımız oluşturmuş olup, bu ürün grubunu sırasıyla petrol yağları, hijyenik havlu ve bebek bezleri, elektrik transformatörleri ile izole tel ve kablolar takip etmektedir.

Nijerya'dan ithalatımızda önem arz eden başlıca ürünler yağlı tohumlar, petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar, koyun ve kuzuların derileri, işlenmemiş alüminyum, kakao yağı, odun kömürü ve kauçuktur. (Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı)

Türkiye-Nijerya Dış Ticaret Değerleri (milyon ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2003	66,35	223,32	289,67	-156,97
2004	80,21	194,40	274,61	-114,19
2005	98,59	234,27	332,86	-135,68
2006	83,01	380,21	463,22	-297,20
2007	133,27	493,97	627,24	-360,70
2008	280,53	521,92	802,45	-241,39
2009	257,73	604,68	862,41	-346,95
2010	250,60	602,56	853,16	-351,96
2011	394,44	365,55	759,99	28,89
2012	438,79	113,18	551,97	325,61
2013	417,59	149,38	566,97	268,21
2014	439,88	134,42	574,26	305,46
2014 Ocak-Ekim	366.89	116.83	616.95	250.06
2015 Ocak-Ekim	260.87	166.71	355.03	94.16

Kaynak: TÜİK

Faydalı Adresler

T.C. Abuja Büyükelçiliđi

E: embassy.abuja@mfa.gov.tr | T: +234 803 648 89 81

T.C. Abuja Ticaret Müşavirliđi

E: abuja@ekonomi.gov.tr | T: + 234 803 648 89 81

Nijerya Ticaret Sanayi Madenler ve Tarım Odaları Birliği (NACCIMA)

E: info@naccima.com | W: www.naccima.com | T: +234 176 120 99

(Gine-Türkiye İş Forumu, 4 Mart 2016)

Gine-Türkiye İş Forumu, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Gine Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Alpha Condé, T.C. Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş, T.C. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı, T.C. Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ve Gine İşverenler ve Girişimciler Konfederasyonu Başkanı Hadja Gnouma Traoré katılımları ile 4 Mart 2016 tarihinde Gine'nin başkenti Konakri'de gerçekleşti.

Türk ve Gineli firmalar arasında gerçekleştirilen ikili görüşmelerin ardından, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Gine Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Alpha Condé himayelerinde düzenlenen toplantıda, aralarında Türkiye-Gine İş Konseyi'nin kurulmasını öngören anlaşmanın da bulunduğu, toplam 9 ayrı anlaşma imzalandı (iki ülke arasında imzalanan diğer anlaşmalar: turizm, havacılık hizmetleri, tıp ve sağlık hizmetleri, askeri eğitim, bilim, elektrik, maden ve çevrenin korunması).

Türkiye-Gine İş Konseyi'nin kurulmasını öngören anlaşma, DEİK adına Başkan Ömer Cihad Vardan ile Gine İşverenler ve Girişimciler Konfederasyonu (CPEG-Conseil Patronal des Entreprises de Guinée) Başkanı Hadja Gnouma Traoré tarafından imzalandı.

Gine Genel Ekonomik Durum

Ülke ekonomisinin en önemli ihracat ürünlerini boksit, alüminyum, altın, elmas, kahve, balık, palmiye ağacı yağı, kakao, ananas ve pamuk oluşturmaktadır. İthalat ürünlerini ise petrol ürünleri, metal, makine, ulaşım araçları, tekstil, tahıl ve diğer gıda maddeleri oluşturmaktadır.

Gine Dış Ticaret (1000 ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2004	628.664	955.010	1.583.674	-326.346
2005	795.732	1.647.816	2.443.548	-852.084
2006	770.491	1.063.904	1.834.395	-293.413
2007	1.058.983	1.281.496	2.340.479	-222.513
2008	1.470.643	2.092.852	3.563.495	-622.209
2009	1.317.489	1.517.586	2.835.075	-200.097
2010	1.895.623	2.618.823	4.514.446	-723.200
2011	1.776.459	1.952.503	3.728.962	-176.044
2012	2.139.157	2.038.874	4.178.031	100.283
2013	1,514,086	1,942,971	3.457.057	- 428.885
2014*	2,260,872	3,584,703	5.845.575	- 1.323.831

Kaynak: ITC-Trade Map

Türkiye-Gine Dış Ticaret Değerleri (milyon ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2008	26.941.856	6.038.325	32.980.181	20.903.531
2009	13.472.190	922.189	14.394.379	12.550.001
2010	27.688.635	2.654.914	30.343.549	25.033.721
2011	39.184.252	1.953.584	41.137.836	37.230.668
2012	54.748.052	4.803.401	59.551.453	49.944.651
2013	126.860.399	12.518.245	139.378.644	-114.342.154
2014	66.295.492	5.408.925	71.704.417	-60.886.567
2015 (Ocak-Ağustos)	47.100.598	3.189.158	50.289.756	-43.911.440

Kaynak: TÜİK

Faydalı Adresler

T.C. Konakri Büyükelçiliđi

E: ambassade.conakry@mfa.gov.tr | T: + 224 621 63 05 05

Gine İşverenler ve Girişimciler Konfederasyonu (CPEG)

E: cpeg08@yahoo.fr | T: +224 664 20 57 34

Sponsorlarımıza Teşekkür Ederiz

Limak Afrika

